

Преводът на страницата е генериран чрез машинен превод [Връзка]. Машинните преводи могат да съдържат грешки, които да водят до нарушаване на яснотата и точността. Омбудсманът не поема отговорност за евентуални несъответствия. За най-надеждна и правно издържана информация направете справка с: изходната версия в английски препратката по-горе. За повече информация вижте нашата [езикова политика](#) и [политика за превода](#) [Връзка].

Решение по случай 1525/2020/MIG относно начина, по който Европейската комисия е разгледала искане за публичен достъп до документи относно срещи между нейния председател и представители на промишлеността, включително дружество, разработващо ваксина срещу COVID-19

Решение

Случай 1525/2020/MIG - Открит на 22/09/2020 - Решение от 19/03/2021 -

Заинтересовани институции Европейска комисия (Няма основания за допълнителни проверки) | Европейска комисия (Постигнато частично решение) |

Случаят се отнася до искане за публичен достъп до всички документи, свързани с пет видеоконференции, проведени от председателя на Европейската комисия с представители на промишлеността през пролетта на 2020 г., включително среща с биофармацевтично дружество, разработващо ваксина срещу COVID-19. Жалбоподателят е изразил загриженост, че Комисията не е идентифицирала всички документи, попадащи в обхвата на неговото искане и че е предоставила достъп само до част от един от дванадесетте, идентифицирани от нея документи, а именно представяне от съответното биофармацевтично дружество.

В контекста на проверката на омбудсмана Комисията е идентифицирала три допълнителни документа, до които е предоставила широк достъп. Въпреки че омбудсманът изрази съжаление, че Комисията първоначално не е идентифицирала тези документи като попадащи в обхвата на искането на жалбоподателя, тя счита, че този въпрос следва да бъде решен.

След като прегледа въпросното представяне, омбудсманът счете, че е налице по-висш обществен интерес от оповестяването, и като решение предложи Комисията да предостави по-широк публичен достъп. Комисията не прие това решение, като поддържаше тезата, че съответната информация е чувствителна от търговска гледна

точка, засегнатото дружество е възразило срещу разкриването ѝ и не е налице по-висш обществен интерес.

Омбудсманът изрази съжаление във връзка с решението на Комисията. Същевременно омбудсманът призна, че е малко вероятно Комисията да оповести информацията при наличието на възражение от страна на дружеството. Омбудсманът също призна, че оттогава насам Комисията е положила по-големи усилия за предоставяне на информацията относно преговорите с производители на ваксини. Омбудсманът приключи случая, като призова Комисията да гарантира, че изискванията за прозрачност са част от текущите и бъдещите преговори с дружества, при които са изложени на риск важни обществени интереси.

Контекст на жалбата

1. В съответствие с проактивната си политика за прозрачност Европейската комисия редовно публикува информация за срещите, провеждани от комисарите, включително председателя на Комисията, с организации и самостоятелно заети физически лица [1] .
2. Между март и май 2020 г. председателят на Комисията проведе пет видеоконференции с представители на различни частни дружества. Две от тях, едната с биофармацевтична компания и една с изпълнителните директори на няколко автомобилни компании, се състояха през март. Останалите три се състояха през април. До началото на май само видеоконференциите, проведени през март, бяха включени в публичния календар на председателя [2] .
3. На 5 май 2020 г. жалбоподателят, разследващ журналист, поиска от Комисията да му предостави публичен достъп [3] до всички документи, свързани с видеоконференциите, проведени между председателя на Комисията и организации или самостоятелно заети физически лица. Жалбоподателят уточни, че това включва двете видеоконференции, проведени през март 2020 г., *„но също така и всякакви други видеоконференции с дружества, които все още не са публично оповестени“* .
4. След като беше помолен от Комисията за разяснения, жалбоподателят повтори, че иска публичен достъп до документи, свързани с двете видеоконференции, публикувани в публичния календар на председателя, но и до всякакви други видеоконференции, които може все още да не са включени в публичния календар на председателя.
5. На 19 юни 2020 г. Комисията уведоми жалбоподателя, че е ограничила обхвата на искането му за достъп до документи, свързани с двете видеоконференции, проведени през март 2020 г. Тя изпрати на жалбоподателя две съобщения за медиите, свързани с тези видеоконференции. Що се отнася до срещата с фармацевтичното дружество,

Комисията също така предостави на жалбоподателя достъп до части от презентацията, която дружеството направи по време на срещата. За да обоснове решението си да откаже останалата част от представянето, Комисията се позова на изключение съгласно правилата на ЕС относно публичния достъп до документи (Регламент 1049/2001), като заяви, че оповестяването може да засегне търговските интереси на дружеството [4]. По отношение на срещата с изпълнителните директори Комисията също така оповести части от осем документа и отказа достъп до един документ.

6. Жалбоподателят е удовлетворен от получения достъп до документите, свързани с видеоконферентната връзка с изпълнителните директори. Що се отнася обаче до видеоконференцията с биофармацевтичното дружество, на 25 юни 2020 г. жалбоподателят поиска от Комисията да преразгледа решението си (като направи т.нар. „потвърдително заявление“).

7. На 17 юли 2020 г. Комисията удължи срока за отговор с 15 работни дни, т.е. до 7 август 2020 г.

8. Когато Комисията не отговори на жалбоподателя в удължения срок, тя изпраща напомняне на 14 август 2020 г.

9. На 17 август 2020 г. Комисията отговори, че забавянето се дължи на текущи вътрешни консултации и консултации с трети страни. Тя се извини на жалбоподателя и го увери, че прави всичко възможно, за да му даде окончателен отговор във възможно най-кратък срок.

10. Тъй като още не е получил потвърдителен отговор от Комисията през септември 2020 г., жалбоподателят се е обърнал към омбудсмана.

Запитването

11. Омбудсманът започна проверка на позицията на жалбоподателя, че Комисията

а) неправилно отказан достъп до части от презентацията;

б) не са идентифицирали всички документи, свързани с видеоконферентната връзка с биофармацевтичната компания,

в) не са идентифицирали документи, свързани с видеоконференциите, които председателят на Комисията проведе с организации през април 2020 г., и

г) не е отговорил на искането за преразглеждане в определения срок.

12. В хода на проверката Омбудсманът разгледа въпросното представяне в искането на жалбоподателя за публичен достъп. Омбудсманът също така поиска от Комисията да

провери отново своите записи с цел идентифициране на допълнителни документи, попадащи в обхвата на искането (вж. букви б) и в) по-горе), и поиска от нея да отговори на жалбата. Когато Комисията не отговори, омбудсманът направи предложение за решение (вж. по-долу).

13. На 11 ноември 2020 г. Комисията издаде решение по искането на жалбоподателя за преразглеждане. На 18 февруари 2021 г. омбудсманът получи отговора на Комисията на нейното предложение за решение и впоследствие коментарите на жалбоподателя по него.

Отказ за публичен достъп

Представени аргументи

14. Що се отнася до отказа за оповестяване на части от спорното представяне, Комисията се позовава на изключението по Регламент 1049/2001 за защита на търговските интереси [5]. По-конкретно, тя посочва, че представянето съдържа информация за търговската дейност на биофармацевтичното дружество, например информация за пазарните дялове, планираните инвестиции и изследователските приоритети. Тази информация е чувствителна и следователно нейното оповестяване би могло да засегне търговските интереси на дружеството.

15. Жалбоподателят посочи съобщението за медиите на срещата [6], според което Комисията е предложила на дружеството финансова подкрепа в размер до 80 милиона евро за увеличаване на разработването и производството на ваксина срещу COVID-19. Жалбоподателят твърди, че макар да е в обществен интерес разработването на ваксина, Комисията и Европейската инвестиционна банка могат да използват ограничени финансови ресурси. Ето защо е в обществен интерес тези ресурси да се използват в подкрепа на дружествата, които имат най-големи шансове да успеят в разработването на ваксина. Поради това жалбоподателят счита, че е налице по-висш обществен интерес от оповестяването на презентацията. Според него достъпът до презентацията би могъл да даде възможност на обществеността да прецени защо съответното биофармацевтично дружество е било избрано да получи значително публично финансиране за работата си по разработването на ваксина.

Предложение на Омбудсмана за решение

16. След като разгледа въпросното представяне, Омбудсманът успя да провери дали редактираните части на този документ се състоят главно от търговска информация, която може да бъде чувствителна. Омбудсманът обаче отбеляза, че част от информацията, която е била редактирана, вече е обществено достояние.

17. Освен това Омбудсманът отбеляза, че принципът на прозрачност е особено важен по време на криза с исторически измерения, особено когато Комисията взема решения чрез ускорени или извънредни процедури. Омбудсманът сподели това становище с Комисията още през май 2020 г. [7] и приветства факта, че Комисията действително проактивно е предоставила на обществеността важна и навременна информация относно мерките, които предприема за борба с пандемията [8] .

18. В този случай не само обстоятелствата бяха безпрецедентни, но и предприетите мерки. Комисията е предложила значителна финансова подкрепа на биофармацевтично дружество. Предложението на Комисията по-късно е довело до споразумение за заем от Европейската инвестиционна банка с дружеството. Освен това Комисията е сключила предварително споразумение за закупуване с биофармацевтичната компания във връзка с ваксината срещу COVID-19, която разработва. [9] Този договор ще позволи закупуването на повече от 400 милиона дози от ваксината, ако тя се окаже безопасна и ефективна.

19. Омбудсманът счита, че обществеността има право да знае на какво основание е направено предложението и следователно изглежда, че е налице много силен аргумент, че е налице по-висш обществен интерес от оповестяването на допълнителни части от разглежданото представяне. Омбудсманът установи, че макар общественият интерес от разкриване да не може да надвишава интереса от защита на интелектуалната собственост на дружеството в неговите технологии и изследвания, останалата информация, която не представлява интелектуална собственост, следва да бъде разкрита.

20. Поради това Омбудсманът предложи Комисията да направи преоценка на въпросното представяне, за да се осигури по-голям публичен достъп.

21. В отговор Комисията [10] повтори, че представянето съдържа чувствителна търговска информация, като например информация за прогнозните разходи, сроковете за разработване на ваксини и производствените съоръжения на дружеството. Тя заяви, че тази информация не може да бъде разкрита поради силно конкурентния контекст на разработването на лекарства срещу COVID-19.

22. Комисията се позова и на стратегията на ЕС за ваксините, която има за цел да насърчи бързото разработване и производство на ваксини срещу COVID-19. Тя твърди, че оповестяването на спорната информация би подкопало доверието на дружеството в преговорите с ЕС и следователно целта за предоставяне на безопасни и ефективни ваксини, което е в най-голям обществен интерес.

23. Комисията добавя, че не е била в състояние да установи по-висш обществен интерес, който би оправдал оповестяването на презентацията.

24. Жалбоподателят изрази разочарование, че Комисията не е съгласна, че е налице по-висш обществен интерес от предоставянето на по-голям достъп до презентацията.

Той посочи публично изявление [11] , направено от комисаря на ЕС по въпросите на здравеопазването и безопасността на храните, в което се застъпва за възможно най-голяма прозрачност в контекста на преговорите за ваксините, и изрази становището, че Комисията не е успяла да осигури възможно най-голяма прозрачност в този случай.

Оценка на Омбудсмана след предложението за решение

25. Омбудсманът изразява съжаление, че Комисията не е приела предложеното решение за предоставяне на по-голям достъп до въпросното представяне. Въпреки че е вярно, че е от най-голям обществен интерес разработването на безопасни и ефективни ваксини, те ще бъдат ефективни за постигане на целите в областта на общественото здраве само ако обществеността може да се довери, че ваксините, които им се предлагат, са наистина безопасни и ефективни [12] [12] . Ето защо е от изключително значение преговорите с производителите да се провеждат възможно най-прозрачно. Секретността около преговорите може да създаде пространство за недоверие и спекулации и да подкопае тези цели.

26. Поради това Омбудсманът приветства факта, че Комисията е признала належащата необходимост от прозрачност в преговорите. [13]

27. Омбудсманът приветства също така факта, че междувременно Комисията е оповестила значителни части от няколко предварителни споразумения за закупуване, сключени с производителите, включително споразумението с въпросното дружество [14] .

28. Омбудсманът разбира, че Комисията е публикувала редактираните версии на тези договори със съгласието на съответните дружества и че понастоящем се консултира с други производители на ваксини с оглед предоставяне на широк достъп до сключените с тях споразумения [15] .

29. Комисията посочва, че разглежданото в настоящото оплакване дружество възразява срещу всяко по-нататъшно разкриване на спорната информация по настоящото дело и че поради това поддържа решението си да откаже достъп. Омбудсманът изразява съжаление за това решение поради изложените по-горе причини.

30. Омбудсманът обаче счита, че е малко вероятно Комисията да се съгласи да разкрие информацията в отговор на възразението на дружеството. Като има предвид, че оттогава Комисията е положила по-големи усилия за предоставяне на информация относно преговорите с производителите на ваксини [16] , омбудсманът счита, че по-нататъшните проверки не са оправдани във връзка с отказа на Комисията да предостави по-широк достъп до въпросното представяне. След това Омбудсманът настоятелно призовава Комисията да се погрижи изискванията за прозрачност да бъдат част от текущите и бъдещите преговори с дружества, в които са изложени на риск важни обществени интереси.

Обхват на искането за достъп

Представени аргументи

31. Що се отнася до срещата с биофармацевтичната компания, жалбоподателят изрази съмнения, че има само два свързани документа, а именно представянето и прессъобщението, публикувано след срещата. Като се има предвид, че Комисията предложи на дружеството финансова подкрепа в размер до 80 милиона евро, жалбоподателят счете, че Комисията трябва да е основала това решение на допълнителна информация. По-специално жалбоподателят предложи да има други документи, като например подготвителни документи (например брифинги, изготвени за председателя), които Комисията е трябвало да определи като попадащи в обхвата на неговото искане за достъп.

32. Освен това жалбоподателят счита, че Комисията не е установила документи относно видеоконференциите, проведени от председателя на Комисията през април 2020 г. Жалбоподателят заяви, че е поискал документи, свързани с *всички* видеоконферентни връзки. След актуализация на публичния календар на председателя е ясно, че през съответния период е имало други видеоконференции. Комисията е трябвало да включи тези видеоконференции в своето търсене.

33. Комисията заяви, че публичният календар на председателя е бил актуализиран, след като жалбоподателят е подал искането си за публичен достъп. Като се има предвид, че поради това жалбоподателят вече е могъл да види кои видеоконференции са били проведени през април 2020 г., той е ограничил търсенето си до документи, свързани с двете видеоконференции, изрично посочени в искането за достъп на жалбоподателя.

Предложение на Омбудсмана за решение

Документи, идентифицирани от Комисията във връзка със срещата с биофармацевтичната компания

34. Омбудсманът отбеляза, че финансовата подкрепа, предоставена от Комисията на дружеството по време на срещата, е значителна. Поради това омбудсманът счита, че аргументът на жалбоподателя, че Комисията със сигурност е основала това предложение и на информация, различна от обменената по време на срещата, е разумен.

35. Поради това Омбудсманът предложи Комисията да извърши отново търсене в архивите си, за да установи евентуални допълнителни документи, свързани с видеоконференцията, проведена от председателя на Комисията с биофармацевтичното дружество на 16 март 2020 г.

36. Комисията отговори, че вече е потвърдила на жалбоподателя, че не съществуват други документи, свързани с въпросната видеоконференция.

Исключване на видеоконференциите през април от искането за достъп

37. По отношение на видеоконференциите през април Омбудсманът отбеляза, че съгласно правилата на ЕС относно публичния достъп до документи [17] исканията за публичен достъп трябва да се отправят достатъчно точно, т.е. по начин, който позволява на съответната институция да идентифицира документите, до които се иска достъп [18] .

38. В този случай жалбоподателят е подал искането си за достъп на 5 май, като е искал да получи достъп до всички документи, свързани с видеоконференциите, държани от председателя на Комисията с организации и самостоятелно заети физически лица. Жалбоподателят уточни, че това включва двете видеоконференции, проведени през март, както и всяка друга видеоконференция, която все още не е публикувана.

39. Жалбоподателят обясни, че от предишен опит е знаел, че публичният календар на президента не се актуализира в реално време. Той обаче искаше искането му да обхване и всяка видеоконференция, която се е състояла, но все още не е публикувана в календара.

40. Омбудсманът счита, че жалбоподателят е формулирал искането си за достъп толкова точно, колкото би могъл по онова време, като се има предвид, че заседанията на председателя през април не са били публикувани в календара към момента на подаване на искането.

41. Омбудсманът счита също така, че от изявленията на жалбоподателя става ясно, че искането му за достъп се отнася до *всички* видеоконференции, проведени между началото на март (когато председателят започна да провежда срещи с организации чрез видеоконферентна връзка) и датата на искането (5 май).

42. Поради това Омбудсманът предложи Комисията да

— търсене в архивите му отново с цел идентифициране на евентуални документи, свързани с видеоконференциите, проведени от председателя на Комисията с организации през април 2020 г., и

— да предостави на жалбоподателя публичен достъп до всеки допълнителен документ, който Комисията определи в контекста на настоящото предложение за решение, когато счита оповестяването за обосновано съгласно Регламент 1049/2001.

43. Комисията отговори, че е идентифицирала три документа, свързани с въпросните видеоконференции, и че е предоставила на жалбоподателя широк достъп до тези

документи, като е заличила само съдържащите се в тях лични данни.

44. Жалбоподателят е удовлетворен от начина, по който впоследствие Комисията е разгледала този аспект от неговото искане за достъп, но не е удовлетворен, че Комисията не е признала, че е допуснала грешка първоначално, когато е изключила въпросните видеоконференции от търсенето.

Оценка на Омбудсмана след предложението за решение

45. Омбудсманът счита, че първоначалното искане на жалбоподателя е достатъчно ясно, и изразява съжаление, че се е намесил, за да подтикне Комисията да разгледа искането в неговата цялост.

46. Въпреки това Омбудсманът приветства положителния отговор на Комисията на нейното предложение да извърши отново търсене в архивите си, както за да провери дали са били идентифицирани всички документи, свързани със срещата с биофармацевтичното дружество, така и за да включи в обхвата на искането на жалбоподателя за достъп и видеоконференциите, проведени през април 2020 г.

47. Омбудсманът отбелязва също, че Комисията е предоставила на жалбоподателя широк частичен достъп до допълнителните документи, които е установила, и че жалбоподателят изглежда е удовлетворен от получения достъп.

48. Въпреки че настоятелно призовава Комисията да избягва проблеми като посочените в точка 45, омбудсманът счита, че този аспект на жалбата трябва да бъде разрешен.

Забавяне при разглеждането на искането на жалбоподателя за преразглеждане

Оценка на Омбудсмана

49. Правилата на ЕС относно публичния достъп до документи изискват от институциите на ЕС да обработват бързо исканията за публичен достъп, т.е. в рамките на 15 работни дни. [19] Същият срок се прилага за исканията за преразглеждане във връзка с решение за отказ на публичен достъп. [20] Този срок може да бъде удължен веднъж с 15 работни дни [21] .

50. Този максимален срок от 30 работни дни се прилага за всички процедури за преразглеждане, включително когато институцията трябва да се консултира с трети страни, от които произхождат спорните документи.

51. Омбудсманът отбелязва, че удълженият срок за отговор на Комисията на искането на жалбоподателя за преразглеждане в този случай изтече на 7 август 2020 г.

Потвърдителното решение на Комисията е издадено едва на 11 ноември 2020 г. и следователно със закъснение от три месеца.

52. Като признава трудната ситуация, пред която са изправени институциите на ЕС от началото на пандемията от COVID-19, Омбудсманът изразява съжаление за забавянето не само преди, но и по време на настоящото разследване.

53. Омбудсманът няма да направи официална констатация за лошо администриране или препоръка в този случай, тъй като това няма да има практическа цел, като се има предвид, че забавянето вече не може да бъде поправено. Тя обаче наблюдава тези забавяния в редица случаи на публичен достъп, с които се занимава срещу Комисията, за да определи дали са необходими по-нататъшни действия.

Изводи

Въз основа на проверката омбудсманът приключва този случай със следните заключения:

Не са обосновани допълнителни проверки на отказа на Комисията да предостави по-голям достъп до разглежданото представяне.

Като установи и предостави широк достъп до три допълнителни документа, свързани с видеоконферентните връзки, председателят на Комисията, проведен през април 2020 г., реши този аспект на жалбата.

Жалбоподателят и Комисията ще бъдат информирани за това решение .

Емили О'Райли Европейски омбудсман

Страсбург, 19.3.2021 г.

[1] Вж. https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024_en [Връзка], съответните заседания могат да бъдат намерени в раздел „Прозрачност“ на съответната уебстраница на всеки член на Комисията.

[2] Вж. <http://ec.europa.eu/transparencyinitiative/meetings/meeting.do?host=c8e208ad-7dc2-4a97-acc9-859463c69ec4&d-> [Връзка].

[3] Съгласно Регламент 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Връзка].

[4] В съответствие с член 4, параграф 2, първо тире от Регламент 1049/2001.

[5] В съответствие с член 4, параграф 2, първо тире от Регламент 1049/2001.

[6] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_474 [Връзка].

[7] Вж. също писмото на Европейския омбудсман до председателя на Европейската комисия относно прозрачността на реакцията на ЕС във връзка с кризата с COVID-19 от 20 април 2020 г., достъпно на адрес:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/127057> [Връзка].

[8] Вж. https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_en [Връзка].

[9] Вж. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2136 [Връзка].

Пълният текст на отговора на Комисията на предложението за решение на Омбудсмана е на разположение на адрес:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/138353> [Връзка].

[11] Вж. <https://twitter.com/SKyriakidesEU/status/1348608633278521344> [Връзка].

[12] самата Комисия заявява: „Прозрачността и отчетността са важни, за да се спомогне за изграждането на доверието на европейските граждани и да се гарантира, че те могат да разчитат на ефективността и безопасността на ваксините, закупени на равнището на ЕС.“ Вж.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_302 [Връзка].

[13] Вж. също отговора на Комисията на съвместни жалби 85/2021/MIG и 86/2021/MIG, точка III, достъпен на адрес:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/138352> [Връзка], където Комисията призна силната необходимост от прозрачност в преговорния процес.

[14] Вж.

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/curevac_-_redacted_advance_purchase_agreement_0.pdf [Връзка].

[15] Вж. бележка под линия 13.

[16] Вж. също списък с 365 документа относно преговорите на Комисията относно ваксините:

<https://www.asktheeu.org/en/request/8562/response/30558/attach/2/List%20of%20Documents%20Gestdem%202020>
[Връзка].

[17] Регламент (ЕО) № 1049/2001.

[18] Член 6, параграф 1 от Регламент 1049/2001.

[19] В съответствие с член 7, параграф 1 от Регламент 1049/2001.

[20] В съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент 1049/2001.

[21] В съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент 1049/2001.